
НАУЧНА ЗАСНОВАНOST И ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКА
ТРАНСФОРМИСАНОСТ САДРЖАЈА У ВИДЕО-ЛЕКЦИЈАМА
НАСТАВЕ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА НАСТАЛИМ ТОКОМ
COVID-19 ПАНДЕМИЈЕ

Зорица П. Веиновић*
Сања Р. Благданић**
Јелена С. Лукић***

Универзитет у Београду, Училишски факултет, Београд, Србија

Ефикасност наставе природе и друштва у развоју научних појмова ученика почива на одговарајућој селекцији наставних садржаја који треба да су засновани на сазнањима наука из којих потичу. Уз то, потребно је да садржаји буду адекватно дидактичко-методички трансформисани, односно функционални у погледу остваривања циља и исхода програма наставе и учења и прилагођени су узрасту ученика. Циљ спроведеног истраживања био је да се у видео-лекцијама наставе природе и друштва (насталим током COVID-19 пандемије и доступним на порталу Моја школа) идентификују наставне ситуације које су проблематичне из аспекта научне заснованости и/или адекватне дидактичко-методичке трансформисаности одабраних садржаја. У протокол за посматрање видео-лекција, бележене су наведене ситуације и затим су квалитативно анализирани. Узорком је обухваћено 235 видео-лекција из Света око нас и Природе и друштва. У идентификованим ситуацијама препознате су две групе проблема: (1) научна непрецизност (у именовању/објашњењу појма и неадекватном повезивању појмова истог или различитог нивоа општости) и (2) неусклађеност са важећим програмима наставе и учења и узрастом ученика. Уочени проблеми заступљени су у сва четири разреда, а доминирају у видео-лекцијама које презентују садржаје из области природних наука. Идентификоване видео-лекције представљају потенцијалне препреке у остваривању програмских исхода и развоју научних појмова. Уочени проблеми указују на важност пажљивог креирања оваквих образовних ресурса, као и на потребу за одговарајућим обукама (будућих) учитеља.

Кључне речи: научна заснованост наставних садржаја, дидактичко-методичка трансформација садржаја, настава природе и друштва, видео-лекције, COVID-19 пандемија.

* zorica.veinovic@uf.bg.ac.rs

** sanja.blagdanic@uf.bg.ac.rs

*** jelena.lukic@uf.bg.ac.rs

SCIENCE-BASED AND DIDACTICALLY AND
METHODOLOGICALLY TRANSFORMED CONTENT
IN THE SCIENCE AND SOCIAL STUDIES VIDEO LESSONS
CREATED DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Zorica P. Veinović
Sanja R. Blagdanić
Jelena S. Lukić

University of Belgrade, Teacher Education Faculty, Belgrade, Serbia

The efficiency of teaching Science and Social Studies in the students' conceptual development rely on the appropriate selection of educational content which should be based on the contemporary knowledge pertaining to certain scientific disciplines. In addition, it is necessary that the content is adequately didactically and methodically transformed, i.e. adapted to suit the curricular objectives and outcomes, as well as students' age. The aim of the research was to identify teaching situations in the Science and Social Studies video lessons (created during the COVID-19 pandemic and available on the Moja skola portal) that are problematical in terms of science-based, didactically and methodologically transformed content's selection. In the video lesson observation protocol, the mentioned situations were recorded and subsequently analysed qualitatively. The sample includes 235 World Around Us and Science and Social Studies primary school subjects video lessons. In the identified situations, two groups of problems were recognized: (1) scientific inaccuracy (in naming/explaining the concepts and inadequate presentation of vertical and horizontal relationships between the concepts) and (2) inconsistency with current curricula and students' age. The detected problems are found in all four grades and are dominant in video lessons with the Science topics. The identified video lessons represent potential obstacles for achieving curricular outcomes and the concepts' development. The observed problems indicate the importance of carefully creating such educational resources, as well as the significance of appropriate (future) teachers' training.

Keywords: science-based educational content, didactically and methodologically transformed content, Science and Social Studies teaching, video lessons, COVID-19 pandemic.